

Koncert
středa 8. 6. 2016 v 19.30 hodin
kostel Nanebevzetí Panny Marie
Havlíčkův Brod

Program

	Josef Suk (1874 – 1935) Meditace na chorál „Svatý Václave“, op. 35a	
	Wolfgang Amadeus Mozart (1756 – 1791) Ave verum, KV 618	

Requiem d moll, KV 626

I. Introitus

Requiem aeternam

II. Kyrie eleison

III. Sequentia

Dies irae - Tuba mirum - Rex tremendae - Recordare -
Confutatis - Lacrimosa

IV. Offertorium

Domine Jesu - Hostias

V. Sanctus

VI. Benedictus

VII. Agnus Dei

VIII. Communio

Lux aeterna

		
		

Interpreti

Spojené pěvecké sbory

Vlastislav Heřmanův Městec | Markéta Výborná
Salvátor Chrudim, VUS Pardubice | Tomáš Židek

	Kristýna Kůstková soprán	
	Markéta Štefániková alt	
	Aleš Nehněvajsa tenor	
	Jaroslav Patočka bas	

Symfonický orchestr Konzervatoře Pardubice
Tomáš Židek | dirigent

Slovičko ke skladbám

Skladba **Josefa Suka** *Meditace na chorál sv. Václava* měla premiéru 4. 9. 1914 v podání Českého kvarteta. Podnět ke vzniku tohoto díla prý vzešel od lékaře Ferdinanda Pečírky, který upozornil členy kvarteta na chystaný příkaz, hrát při koncertech rakousko-uherskou hymnu. Poradil obejít tuto povinnost volbou nějaké vhodné sklady, jež by hymnu nahradila. Navrhl proto Sukovi, aby pro smyčcový kvartet upravil svatováclavský chorál. Suk skutečně v létě prvního válečného roku napsal *Meditaci*. Ale není to pouhá úprava, nýbrž svébytné tvůrčí uchopení látky. Autor si vážil znějících symbolů naší národní minulosti. Zaujala jej melodická stavba chorálu a v krátkém čase vytvořil skutečné rozjímání nad posláním písně, z které zdůraznil melodii slov „Nedej zahynouti nám ni budoucím!“.

Ave verum corpus je krátká eucharistická píseň pocházející ze 14. století. Titul znamená „Buď pozdraveno Tělo Kristovo“. Píseň je založena na básni z rukopisu kláštera v Reichenau u Bodamského jezera. Píseň vyjadřuje víru v přítomnost Ježíše v eucharistii a téma spásy skrze utrpení Krista. **Wolfgang Amadeus Mozart** jej zhudebnil šest měsíců před svou smrtí a jeho zpracování náleží k nejslavnějším. Styl, výraz a atmosféra díla se odlišují od hudby, kterou Mozart až dosud komponoval ve službách salcburského arcibiskupa. Technické brilance jsou nahrazeny srozumitelným stylem sborového zpěvu, který respektuje hlasy i smyčce. Stručné a přesné fráze a struktura a přímočarost projevu dávají tomuto miniaturnímu dílu zvláštní hloubku a duchovní sílu.

Requiem, česky mše za zemřelé, je v katolické liturgii součástí pohřebních obřadů či při příležitosti zvláštní vzpomínky na zemřelého s prosbou za spásu duše zemřelého. Liturgické texty této mše byly mnohokrát zhudebněny. Snad největší popularity si vydobylo právě to Mozartovo. Jeho vznik je dodnes obestřen řadou fám a stylizací, které pronikly např. ve Formanově snímku *Amadeus* i na filmové plátno. Ve skutečnosti se jedná o záležitost dosti prozaickou a je na místě, aby bylo toto dílo obdivováno především čistě z hlediska své duchovní podstaty a hudebních krás. V posledním roce svého života žil Mozart ve finanční tísní (zaviněné hlavně jeho způsobem života) a horečně se snažil vyhovět všem zakázkám, aby zabezpečil život rodiny s již tak narušenými vztahy. V červenci se k němu dostavil zvláštní objednavatel *Requiem*. Byl to posel hraběte Franze Walsegga-Stuppacha, velkého milovníka hudby, který si objednával díly různých skladatelů a prezentoval je jako svá. Provedením *Requiem* chtěl uctít památku své ženy rok po jejím úmrtí. Nabídka 2000 zlatých nebyla zanedbatelná (jeden zlatý s hledem na okolnosti tehdejšího života odpovídal dnešním 30€!), a tak Mozart zakázku přijal. Díky mnoha povinnostem se na kompozici vrhl až po mnoha odkladech na podzim. Jak známo, stačilo pouhých 16 dnů, aby těžká

choroba (pravděpodobně ledvin) ukončila skladatelův mladý život. *Requiem* stačil zkomponovat pouze do začátku části *Lacrimosa*. Dokončení torza díla svěřila Mozartova žena Konstance **Franzi Xaveru Süßmayerovi**, který byl Mozartovým žákem a dokončil plně v Mozartově duchu toto geniální dílo, které svojí hloubkou překonalo dosavadní světovou tvorbu.

Už jeho úvodní část je polyfonně i stavebně vybudována jako impozantní katedrála. *Kyrie* je pak novodobým protějškem monumentálních kompozic Bacha a Händela. Süßmayer velmi prozíravě stvrdil ukončenost celého díla tím, že tuto geniální pasáž zařadil i části *Lux aeterna* na závěr celého díla. Snad v každé části nacházíme určitou zajímavost vymykající se dosavadní kompoziční praxi. Například v části *Tuba mirum* nahradil tradiční invazi žesťů tajemným vznešeným sólem trombonu, který doprovází sólový bas. Slouží ke cti Süßmayerovi, jak dokončil a završil jednu z nejpůsobivějších částí – *Lacrimosa*. Provedení Mozartova *Requiem* je vyvrcholením společného projektu orchestru, sólistů i zúčastněných sborů, v jehož rámci bylo dílo uvedeno od listopadu 2015 na šesti místech východních Čech.

Slovíčko k interpretům

Kristýna Kůstková je studentkou třetího ročníku klasického zpěvu na Konzervatoři Pardubice pod vedením Jarmily Chaloupkové a Antonia Carangela. Od sedmi let až do roku 2012 byla členkou a sólistkou Dětské opery Praha, se kterou se zúčastnila mnoha zahraničních zájezdů i natáčení několika CD. Sólově vystoupila v různých projektech mj. na Nové scéně Národního divadla a také ve Stavovském divadle. Věnuje se koncertní činnosti nejen po České republice, ale například i v Itálii. Spolupracovala s Olomouckou i Karlovarskou filharmonií, s Komorní filharmonií Pardubice nebo se Symfonickým orchestrem Konzervatoře Pardubice.

Markéta Štefaniková získala pěvecké základy v královéhradeckém dívčím sboru Jitro u dlouholeté hlasové poradkyně Růženy Hanušové. Po absolutoriu Konzervatoře v Pardubicích vystudovala zpěv na JAMU v Brně u prof. Anny Barové. Jako sólistka operního souboru hostovala několik sezón v divadle F. X. Šaldy v Liberci. Často spolupracuje s komorními i symfonickými orchestry na hudebních projektech jak v České republice, tak v zahraničí. V současné době vyučuje zpěv a hlasovou výchovu na Univerzitě Hradec Králové. Pro své bohaté zkušenosti je zvána do porot pěveckých sólových i sborových soutěží a přehlídek.

Aleš Nehněvajsa vystudoval po Gymnáziu J. K. Tyla v Hradci Králové Konzervatoř Pardubice u prof. Václava Zítka. Během studia účinkoval v několika operách, ve kterých ztvárnil hlavní role (B. Smetana – Hubička, V. Blodek – V studni, A. Dvořák - Rusalka). Kromě oper účinkoval i ve hře Terrence Mc. Nallyho "Maria Callas" ve VČD v Pardubicích. V letech 2000 - 2012 byl členem vokálně-instrumentálního tělesa "Rebelcanto. Dále pravidelně účinkuje jako host na koncertech staré a sborové hudby.

Jaroslav Patočka, rodák z Liberce, původně studoval hru na violoncello. Zpěv začal studovat soukromě, později absolvoval Konzervatoř Pardubice ve třídě prof. Václava Zítka a prof. Miloslava Stříteského. Zúčastnil se několika mistrovských pěveckých kursů, např. v letech 2012 a 2013 u Antonia Carangela. Sólově debutoval roku 2006 v roli Banca (G. Verdi-Macbeth) v divadle F.X. Šaldy Liberec. Vystupuje nejen v České republice, ale i v Německu, Francii, Itálii, Španělsku, Izraeli, Jižní Koreji a dalších zemích. Nastudoval mnoho operních, operetních i muzikálových rolí. Pedagogicky působí na Konzervatoři Pardubice.

Smíšený sbor Salvátor byl založen v roce 1999, původně jako mládežnické pěvecké těleso, dlouhou dobu složené takřka výhradně z řad středoškoláků a vysokoškoláků, pocházejících z Chrudimi a okolí. Těleso se repertoárově orientuje převážně na duchovní hudbu a vedle své koncertní činnosti velmi často a pravidelně zpívá liturgii. Zakladatelem a uměleckým šéfem sboru je Tomáš Židek. Sbor spolupracoval na řadě velkých projektů a úspěšně se účastnil mnoha festivalů i soutěží.

Vysokoškolský umělecký soubor Pardubice (VUS). Hudební těleso založené v roce 1950 doc. Ing. Vlastislavem Novákem, CSc. Od července 2010 je šéfdirigentem MgA. Tomáš Židek, Ph.D. VUS disponuje s repertoárem vhodným pro různé příležitosti. Jeho členy jsou zpěváci z řad studentů i několik starších zpěváků, kteří vedou mladé lidi k rozvoji jejich hudebního nadání. Činnost souboru je spojena s reprezentací Univerzity Pardubice, v jejichž prostorách dodnes sídlí a působí. VUS se pravidelně účastí mezinárodních sborových soutěží a přehlídek. V roce 2014 se umístil na druhém místě ve zlatém pásmu MF IFAS v Pardubicích, na MF „Rybnický sborový podzim“ v Polsku vyhrál kategorii smíšených sborů a účastnil se italského festivalu Polifonico Guido d'Arezzo. V roce 2015 byl jediným zahraničním účastníkem v letním projektu Wroclawské filharmonie Singing Europe.

Smišený pěvecký sbor Vlastislav Heřmanův Městec patří ve východočeském regionu mezi nejstarší sbory. V jeho vedení se vystřídala řada sbormistrů včetně rodáka hudebního skladatele a pedagoga Josefa Plavce. Repertoár sboru tvoří jak tvorba starých mistrů, tak i skladby současných autorů, spirituály a úpravy lidových písní. Z nejnovějších nastudování zmiňme Jarní romanci Zdeňka Fibicha či velký projekt uvedení Dvořákova světově proslulého oratoria „Stabat Mater“, které uvedli např. v katedrále Ducha Sv. v Hradci Králové, či provedení díla Missa brevis Jiřího Pavlici s Chrudimskou komorní filharmonií. Pěvecký sbor Vlastislav se stal za 154 let své existence nedílnou součástí kulturního života heřmanoměsteckého mikroregionu. Před třemi lety předala dirigentské žezlo dlouholetá sbormistryně Ludmila Štěpánová (od roku 1982, tedy nejdéle sloužící sbormistr v historii PS!) klavíristce a sbormistryni Markétě Výborné.

Symfonický orchestr Konzervatoře Pardubice vznikl v roce 1978. Orchester se výborně zhostil řady vlastních projektů, např. nastudování kompletního Smetanova cyklu „Má vlast“, opery Hubička, Blodkovy opery V studni, Dvořákovy Novosvětské symfonie a dalších děl, a několikrát se také s úspěchem zúčastnil rozhlasové soutěže Concerto Bohemia, v níž se v roce 2014 stal absolutním vítězem. Od roku 2010 je dirigentem orchestru MgA. Tomáš Židek Ph.D. Z nejvýznamnějších počinů tohoto období uveďme nastudování Smetanovy Prodané nevěsty, Korsakovovy Šeherezády, Hindemithových Symfonických metamorfóz či Dvořákova Stabat Mater. Orchester také pravidelně doprovází vynikající studenty a absolventy školy a spolupracuje s pěveckými sbory regionu.

Tomáš Židek získal základy hudebního vzdělání jednak od svého otce Petra Židka (flétnista, skladatel), ale také dědečka skladatele Karla Židka (1912 – 2001). Je absolventem Gymnázia Josefa Ressela v Chrudimi. Poté pokračoval ve studiu hry na violu a varhany na Konzervatoři v Pardubicích. Dirigování studoval na Konzervatoři Pardubice a HAMU Praha. Jako dirigent spolupracoval Židek mj. s Pražským komorním sborem, Filharmonií Hradec Králové, Filharmonií B. Martinů Zlín, Severočeskou filharmonií Teplice, Komorní filharmonií Pardubice, Jihočeskou komorní filharmonií České Budějovice a Plzeňskou filharmonií. Vedle symfonických projektů se dirigentsky podílel na nastudování a provádění Händlovy opery Julius Caesar v Divadle F. X. Šaldy v Liberci. V současnosti je pedagogem na oddělení hudební teorie a vedoucím oddělení dirigování Konzervatoře Pardubice, vede školní orchestr a sbor, je šéfdirigentem VUS Pardubice a v neposlední řadě je chrudimským regenschorim.